

Bruxelles, 13. veljače 2026.
(OR. en)

6300/26

COH 26

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Br. dok. Kom.: 16432/25 + ADD 1

Predmet: Zaključci o Agendi EU-a za gradove
– *odobrenje*

1. Glavno tajništvo Vijeća 3. prosinca 2025. primilo je Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Agenda EU-a za gradove: poticanje gospodarskog rasta i blagostanja”.
2. Komisija je predstavila komunikaciju na sastanku Radne skupine za strukturne mjere i najudaljenije regije 8. siječnja 2026.
3. Nacrt zaključaka predsjedništva razmotren je na sastancima Radne skupine za strukturne mjere i najudaljenije regije 20. siječnja te 3. i 13. veljače 2026. Delegacije su se načelno složile s Nacrtom zaključaka Vijeća kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.
4. Odbor stalnih predstavnika poziva se da Vijeću savjetuje da odobri te zaključke Vijeća kako su navedeni u Prilogu ovoj napomeni.

NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA

**o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću,
Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenoj
„Agenda EU-a za gradove: poticanje gospodarskog rasta i blagostanja”**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. POZDRAVLJA komunikaciju iz 2025. naslovljenu „Agenda EU-a za gradove: poticanje rasta i blagostanja”, kojom se pruža strateški okvir za jačanje teritorijalne i urbane dimenzije politika EU-a, prepoznajući gradove kao ključne aktere za ostvarivanje prioriteta EU-a, konkurentnosti i kohezijskih ciljeva; ISTIČE važnost kontinuiteta Plana EU-a za gradove s pomoću lokaliziranog i integriranog urbanog razvoja u okviru višerazinskog upravljanja EU-a i PREPOZNAJE važnost razmatranja stajališta gradova u osmišljavanju i provedbi relevantnih politika EU-a te nacionalnih i podnacionalnih politika, uzimajući pritom u obzir raznolikost sustavâ urbanog upravljanja i poštujući nadležnost država članica;
2. UVIĐA da oko 75 % stanovništva EU-a živi u gradovima i urbanim područjima, koji se suočavaju sa znatnim izazovima, uključujući nedostatak stambenih objekata, socijalnu isključenost i rizik od siromaštva, visoke troškove energije, sigurnosna pitanja, demografske izazove i izazove u području mobilnosti te učinke i ublažavanje klimatskih promjena, onečišćenja i uništavanja okoliša;
3. PREPOZNAJE da lokalne i regionalne vlasti provode oko 70 % zakonodavstva EU-a, što ih čini ključnim akterima za postizanje ciljeva EU-a i osiguravanje učinkovite provedbe;

Gradovi i politike EU-a

4. CIJENI ulogu gradova svih veličina kao važnih doprinositelja konkurentnosti, inovacijama i održivom razvoju EU-a, posebno zbog njihove sposobnosti da privuku talente, potiču poduzetništvo i podupiru strateške lance vrijednosti i ulaganja te pružaju javne usluge od općeg interesa;
5. NAGLAŠAVA da gradovi zajedno sa svojim funkcionalnim urbanim područjima imaju ključnu ulogu u promicanju socijalne uključenosti, inovacija te gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije jer omogućuju integrirane lokalne odgovore u područjima kao što su stanovanje, kulturna baština i turizam, poduzetništvo i zapošljavanje, borba protiv siromaštva te osiguravanje obrazovanja i pristupa uslugama, čime doprinose smanjenju nejednakosti i promicanju uključivog rasta;
6. PREPOZNAJE ulogu gradova u osiguravanju, u okviru njihove nadležnosti, sigurnih javnih prostora, civilne zaštite i kontinuiteta usluga, jačanju otpornosti društva i doprinosu sprečavanju dezinformacija i hibridnih prijetnji; NAGLAŠAVA potrebu za integracijom otpornosti na okolišne, socijalne i sigurnosne rizike te pripravnosti na krizu u urbanističko planiranje s pomoću pametnog i uključivog dizajna, uključujući strategije prilagodbe klimatskim promjenama, te ISTIČE potrebu za ulaganjem u pripravnost gradova kako bi se spriječio i ublažio učinak nedavnih i budućih okolišnih šokova i sigurnosnih prijetnji;
7. POZDRAVLJA nedavno doneseni Europski plan za priuštivo stanovanje, u kojem se, među ostalim, prepoznaje poseban pritisak na gradove zbog stambene krize te navode područja djelovanja i inicijative EU-a kojima će se ojačati njihovo sudjelovanje i uloga; POTIČE stalne napore za poboljšanje pristupa priuštivom, održivom i uključivom stanovanju, uz poštovanje nadležnosti država članica i promicanje bliske suradnje među njima;
8. PREPOZNAJE gradove i urbana područja kao ključne doprinositelje dekarbonizaciji, prilagodbi klimatskim promjenama, zaštiti okoliša i bioraznolikosti te prelasku na čistu energiju, među ostalim uvođenjem mjera za ublažavanje emisija; UVIĐA da gradovi svih veličina imaju središnju ulogu u poboljšanju gradske mobilnosti poticanjem održivih, pristupačnih, čistih i učinkovitih multimodalnih prometnih sustava;

9. PREPOZNAJE potencijal inicijative „novi europski Bauhaus”, kojom se podupiru održive prakse „odozdo prema gore” u izgrađenom okolišu, kao i unapređenje inovativnih rješenja s pozitivnim učinkom na kvalitetu života europskih građana;
10. PREPOZNAJE sve veću ulogu gradova u međunarodnoj suradnji i urbanoj diplomaciji, kao i njihov doprinos aktivnoj provedbi ciljeva održivog razvoja iz Programa UN-a do 2030. i Novog programa UN-a za gradove;
11. NAGLAŠAVA važnost savjetovanja s gradovima, prema potrebi, tijekom rane faze zakonodavnog postupka EU-a, uz poštovanje upravljanja i nadležnosti država članica, u cilju promicanja bolje regulative i smanjenja pritiska u pogledu provedbe usklađivanjem pravila i propisa EU-a s urbanim uvjetima, bez povećanja administrativnog opterećenja za gradove ili države članice;

Gradovi i potpora EU-a

12. ISTIČE da je kohezijska politika doprinijela jačanju urbane dimenzije EU-a, pri čemu je više od 24 milijarde EUR iz Europskog fonda za regionalni razvoj namijenjeno održivom urbanom razvoju u razdoblju 2021. – 2027. te NAGLAŠAVA važnost potpore gradovima s obzirom na sve veće izazove s kojima se susreću; NAGLAŠAVA dodanu vrijednost Europske urbane inicijative (EUI) i programa URBACT kao važnih i komplementarnih instrumenata kojima se pruža izravna potpora urbanom razvoju;
13. ISTIČE mogućnosti koje gradovima nudi preispitivanje kohezijske politike u sredini programskog razdoblja, uključujući fleksibilnost za rješavanje pitanja socijalnog, priuštivog i održivog stanovanja, energetske tranzicije, otpornosti vodoopskrbe, konkurentnosti, obrane i razvoja vještina, među ostalim prijenosima iz Europskog fonda za regionalni razvoj u EUI i pečatom izvrsnosti EUI-ja;
14. NAPOMINJE da se Mehanizmom za oporavak i otpornost podupiru i oporavak i otpornost gradova, posebno u zelenoj i digitalnoj tranziciji, ali i pružanje javnih usluga te socijalnog i priuštivog stanovanja;

15. PREPOZNAJE ulogu Europske investicijske banke u pružanju financijskih i savjetodavnih usluga za održiv gradski prijevoz, socijalno, priuštivo i održivo stanovanje, dekarbonizaciju, energetska učinkovitost, kružno gospodarstvo i razvoj zelene infrastrukture, među ostalim kombiniranjem financiranja EU-a te nacionalnog i privatnog financiranja;

Daljnji koraci

16. ISTIČE potrebu za boljom koordinacijom, pojednostavnjenjem, digitalizacijom i izgradnjom kapaciteta na razini EU-a i na nacionalnoj razini kako bi se ojačali urbano upravljanje i sposobnosti ulaganja, UVAŽAVA činjenicu da se mnogi gradovi, osobito srednji i manji, suočavaju s nerazmjernim administrativnim i financijskim ograničenjima koja ograničavaju pristup financiranju EU-a;
17. NAGLAŠAVA vrijednost partnerstava s civilnim društvom i privatnim sektorom te PONOVRNO POTVRĐUJE važnost uključivanja urbanih prioriteta u relevantne instrumente EU-a radi promicanja integriranog, uključivog i održivog razvoja;
18. POZIVA Komisiju da nastavi jačati teritorijalnu i urbanu dimenziju relevantnih politika EU-a, nadovezujući se na Plan EU-a za gradove i Teritorijalni program 2030.; POZIVA Komisiju da jasno utvrdi i podrži komplementarnost i supostojanje Agende EU-a za gradove i Plana EU-a za gradove u stalnom dijalogu s državama članicama, uključujući regionalnu i lokalnu razinu gradova, uz istodobno osiguravanje usklađenosti i izbjegavanje udvostručavanja, preklapanja i paralelnih struktura;
19. POZDRAVLJA pokretanje internetskog portala za gradove EU-a, kao i njegovu predloženu integraciju u predstojeću platformu EU-a za gradove, čiji je cilj olakšati pristup inicijativama EU-a i suradnju između gradova, uključujući dionike u urbanom razvoju i na razini EU-a;
20. PODSJEĆA na važnost osiguravanja dugoročne potpore integriranom urbanom razvoju, nadovezujući se na postignuća iz aktualnog razdoblja, kako je opisano u Planu EU-a za gradove;
21. PONOVRNO POTVRĐUJE da su gradovi neizostavni partneri u oblikovanju politika EU-a i da bi prema potrebi trebali biti uključeni u dijalog, savjetovanje i postupke provedbe s europskim institucijama.